

**BÉKÉS MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE**

5600 Békéscsaba, Árpád sor 18.
Telefon: 66/441-156; Fax: 66/441-122

Előkészítő: Képes György osztályvezető	Nyilvános ülés.
Véleményező bizottság:	A döntéshozatal egyszerű többséget igényel

ELŐTERJESZTÉS
a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének
2015. február 27-én tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: A Békés Megyei Integrált Területi Program Területi Kiválasztási Kritérium Rendszerének elfogadása

Tisztelt Közgyűlés!

A Békés Megyei Önkormányzat az elmúlt néhány év során, a 2014–2020 közötti programozási időszakra történő felkészülés keretében elkészítette, elfogadta a megyei területfejlesztési koncepciót és a megyei területfejlesztési programot. Jelenleg a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: TOP) megyékre allokált forrásainak jellemzően önkormányzatok által történő felhasználását megalapozó Integrált Területi Programok (a továbbiakban: ITP) tervezése, véglegesítése folyik országszerte, így megyénkben is, jogszabályok, kormányhatározatok által meghatározott keretek között. A megyei ITP első változatát a Közgyűlés 2014. október 10-én fogadta el, amely a TOP akkor érvényes változatán alapult.

Az azóta eltelt időszakban kialakultak a 2014–2020 közötti programozási időszak jogszabályi keretei, a TOP közel végleges változata és az intézményrendszer. A változások nyomán, központi rendelkezésekre véglegesíteni szükséges a megyei ITP-t. A véglegesítés formai és tartalmi követelményeit a Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Fejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkársága (a továbbiakban: RFP IH) határozta meg a megyék számára. Lényeges változás a korábbiakhoz képest, hogy a végleges ITP-nek nem képezi részét konkrét projektlista, az ITP jellemzően nem projektorientált, hanem intézkedésenkénti forráskeretekkel dolgozik.

A megyei önkormányzatnak, mint a megyei ITP tervezésért és végrehajtásáért felelős területi szereplőnek a feladatai az ITP véglegesítése során az RFP IH által tervezett ütemezés szerint:

1. Az ITP keretén belül a **forrás felhasználási keretösszegek és módok, ütemezés meghatározása** és megküldése az RFP IH részére, határidő: 2015. március 2.
2. Az ITP-n belüli **indikátorvállalások meghatározása** és megküldése az RFP IH részére, határidő: 2015. március 2.
3. Az ITP szintű horizontális **kiválasztási kritériumok terület specifikus szempontjainak megállapítása** és megküldése az RFP IH részére, határidő: 2015. március 9.
4. Az ITP-k **végleges változata tervezetének megküldése** az RFP IH részére minőségbiztosításra, határidő: 2015. április 6.
5. az RFP IH által tett észrevételek alapján módosított, **Közgyűlés által jóváhagyott ITP változat megküldése** az RFP IH-nak, határidő: 2015. május 11.;

Ezt követően az ITP-t az RFP IH terjeszti elfogadásra a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság elé, az elfogadási eljárás 2015. május-június folyamán kerül lebonyolításra. Az ITP elfogadását követően kerül sor a felhívások TOP intézkedésenként történő közzétételére.

Egyéb megyei önkormányzati feladatok az ITP végrehajtásában:

- az RFP IH által készített felhívások véleményezése és az értékelési szempontrendszer meghatározása,
- részvétel a döntés előkészítésben,
- a végrehajtás nyomon követése,
- a forrásfelhasználás nyomon követése (végrehajtás monitorozása),
- projektmenedzsment feladatok ellátása a települési önkormányzatok felkérései alapján.

A 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Kormányrendelet szerint Területi Kiválasztási Eljárásrendben (TKR) kell dönteni a megyei ITP keretében támogatandó projektek támogatási kérelmeiről. A megyei önkormányzatok a monitoring bizottság által jóváhagyott kiválasztási szempontrendszer alapján készítik el az ITP végleges változatát.

Ebből adódóan a megye feladata egy Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer megalkotása, majd benyújtása az RFP IH felé. A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer területi szereplőre specifikált elemeinek a TOP Monitoring Bizottsággal történő elfogadtatása minden esetben az ITP elkészítésének kötelező, megelőző lépése. A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer olyan kritériumokat tartalmaz, amelyek keretét képezik, és elvi megalapozását adják a későbbiekben a projektkiválasztásnak. A kiválasztási kritériumok nem egyenlők az értékelési szempontokkal, viszont az értékelési szempontok a kiválasztási kritériumokból, mint alapelvekből, kerülnek levezetésre. Minden felhívásban megjelennek, de minden esetben az adott témára igazítva, átfogalmazva, konkretizálva.

A kritériumoknak két csoportja kerül alkalmazásra:

1. Az IH által elvárt kritériumok amelyeket minden területi szereplő egyaránt figyelembe vesz. Ezeket a kritériumokat maga az RFP IH terjeszti a Monitoring Bizottság elé, a területi szereplőnek nincs lehetősége ezeken módosítani. Az IH által elvárt kritériumokat tájékoztatásul az előterjesztés melléklete tartalmazza.
2. A területi szereplőnek további kiválasztási kritériumokat kell meghatároznia annak érdekében, hogy az RFP IH által meghatározott általános kiválasztási kritériumok mellett saját szükségleteivel, lehetőségeivel összefüggő elvek is érvényesítésre kerüljenek a majdani projekt kiválasztási folyamatban.

Fontos, hogy az RFP IH legalább három, de legfeljebb öt, saját hatáskörben meghatározott kritérium bevezetését tartja szükségesnek. A Békés Megyei ITP saját hatáskörben megállapításra kerülő kiválasztási kritériumaira a határozati javaslat, illetve annak melléklete szerint tesznek javaslatot, kérve az előterjesztés megvitatását és a határozati javaslat elfogadását.

A kritériumok egyeztetésére két körben, február 18-a és 27-e között valamennyi települési önkormányzat bevonásával került sor.

Határozati javaslat:

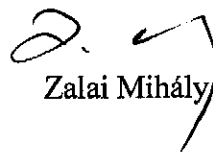
A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése

1. a Békés Megye Integrált Területi Program 1702/2014. (XII.3.) Kormányhatározat alapján meghatározott forráskeretének felhasználásához a határozat melléklete szerinti megyei Területi Kiválasztási Rendszer Kritériumokat kívánja figyelembe venni és elfogadásra előterjeszteni a Monitoring Bizottság felé.
2. felhatalmazza elnökét a javaslat továbbítására a Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Fejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkárának.

Felelős: Zalai Mihály elnök
dr. Horváth Mihály aljegyző

Határidő végrehajtásra: 2015. március 9.

Határidő beszámolásra: 2015. április 30.

Zalai Mihály

TERÜLET KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUM RENDSZER

az Irányító Hatóság által meghatározott, kötelező területi kiválasztási rendszer
kritériumok:

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
I.1.	Illeszkedés a TOP céljaihoz	A kiválasztás kritériuma, a TOP valamely konkrét céljához/céljaihoz való szoros illeszkedés és a kapcsolódó indikátorokhoz való hozzájárulás.
I.2.	Szakmai indokoltság, igény és kihasználtság	A kiválasztás kritériuma a beavatkozás indokoltsága. Szükséges a szakmai alátámasztás, indoklás és/ vagy igényfelmérés és kihasználtsági terv.
I.3.	Indíthatósága / előkészítettség	A kiválasztás kritériuma, hogy mennyire előkészített és indítható a projekt. Az előkészítettsége egyben megalapozottságot és garanciát is jelent pl. a vállalt indikátorértékek teljesítésére és a költségigényekre vonatkozóan.
I.4.	Kockázatok	A kiválasztás kritériuma, hogy a megvalósíthatóság és a működtetés milyen kockázatokat hordoz.
I.5.	Projekt komplexitása	A kiválasztás kritériuma, hogy a beavatkozás mennyire képes hozzájárulni működőképes rendszerek létrehozásához.
I.6.	Hatás	A kiválasztás kritériuma, hogy mekkora földrajzi területen, illetve hogy milyen számú érintett körben váltja ki a beavatkozás a hatását.
I.7.	Fenntarthatóság	Kiválasztási kritérium a beavatkozás eredményeként megvalósuló produktum társadalmi, környezeti és leginkább pénzügyi fenntarthatósága.

A .../2015. (II. 27.) KGY. számú határozat melléklete.

TERÜLET KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUM RENDSZER

BÉKÉS MEGYE

A Békés Megyei Önkormányzat, mint területi szereplő által választott
 megyei kiválasztási kritériumok

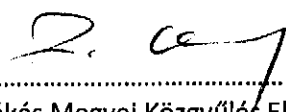
Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat	Alkalmazás
II.1	<u>Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz és a vonatkozó Indikátoraihoz</u>	A kiválasztás kritériuma, a megye területfejlesztési programjához és az adott témában megjelenített indikátorokhoz való hozzájárulás.	<u>IGEN</u>
II.2	Hozzájárulás a pénzügyi egyensúly fenntartásához	A kritérium az önkormányzat költségvetési egyensúlyának fenntartását erősíti.	NEM
II.3	<u>Hozzájárulás belső területi kiegyenlítéshez</u>	A kritérium bevezetése az adott földrajzi területen belüli bármilyen egyensúlytalanságot hivatott kiküszöbölni.	<u>IGEN</u>
II.4	Hozzájárulás belső társadalmi kiegyenlítéshez	A kritérium a lakosságon belüli szociális és életminőségre vonatkozó különbségek kiegyenlítését szolgálja.	NEM
II.5	<u>Hozzájárulás a gazdasági növekedéshez</u>	A kritérium alapján a beavatkozások gazdasági növekedéshez történő hozzájárulása kerül mérlegelésre.	<u>IGEN</u>
II.6	<u>Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez</u>	A kritérium bevezetése a foglalkoztatottsági helyzet javulását támogatja.	<u>IGEN</u>
II.7	<u>Hozzájárulás a külső természeti hatásokkal szembeni ellenálló képesség erősítéséhez</u>	A kritérium bevezetésével szemponttá válik a beavatkozások hozzájárulása az ellenálló képesség növekedéséhez.	<u>IGEN</u>
II.8	Egyéb, pontosan:.....		NEM

A kritériumok kiválasztásának indoklása:

Sorszám	Kritérium megnevezése	Szöveges magyarázat
II.1	<u>Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz és a vonatkozó indikátoraihoz</u>	<p>Alaphelyzet: Az elfogadott megyei területfejlesztési koncepció és megalapozó dokumentumaiban feltárt szinte valamennyi területet érintő általános leszakadás az ország más térségeihez, megyéihez képest.</p> <p>Illeszkedő megyei program cél (ok):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Versenyképességet javító-, értékalapú-, horizontális gazdaságfejlesztés. 2. Térség-specifikus brandek fejlesztése a megye perifériális helyzetű településein. 3. Társadalmi- gazdasági kohézió erősítése a megye mag- és perifériális helyzetű térségei között. 4. Természeti és épített értékek, a szellemi és kulturális örökség megóvása, alkotó innovatív fenntartható továbbfejlesztése. <p>Indoklás: A kritérium lehetőséget annak vizsgálatára, értékelésére, hogy a megvalósítani tervezett projekt illeszkedik-e a területfejlesztési program célrendszeréhez, ezen keresztül hozzájárul-e a stratégiai célok teljesüléséhez.</p>
II.3	<u>Hozzájárulás belső területi kiegyenlítődéshez</u>	<p>Alaphelyzet: Az elmúlt két évtizedben Békés megye járásai között jelentős területi különbségek alakultak ki. Különösen hátrányos helyzetben vannak a Mezőkovácsházai és a Sarkadi járások (komplex programmal fejlesztendő járások), de a leszakadás mérséklése érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a Békési, a Gyomaendrődi, Orosházi, Szarvasi és Szeghalmi járások (kedvezményezett járások) fejlesztésére is</p> <p>Illeszkedő megyei program cél (ok):</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Térség-specifikus brandek fejlesztése a megye perifériális helyzetű településein. 3. Társadalmi- gazdasági kohézió erősítése a megye mag- és perifériális helyzetű térségei között. <p>Indoklás: A kritérium lehetőséget teremt annak vizsgálatára, értékelésére, hogy az adott fejlesztés mennyiben járul hozzá a megyén belüli területi egyenlőtlenségek csökkentéséhez, amely egyenlőtlenségek a potensebb megyei térségek fejlődésének is akadályai lehetnek.</p>
II.5	<u>Hozzájárulás a gazdasági növekedéshez</u>	<p>Alaphelyzet: Régiós, illetve országos összevetésben a megye kedvezőbb mutatókkal bíró térségei is legfeljebb átlagos, sok esetben átlag alatti gazdasági aktivitást mutatnak, ami összességében jól jelzi a megye egészének elmaradottságát.</p> <p>Illeszkedő megyei program cél (ok):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Versenyképességet javító-, értékalapú-, horizontális gazdaságfejlesztés. 2. Térség-specifikus brandek fejlesztése a megye perifériális helyzetű településein. 3. Társadalmi- gazdasági kohézió erősítése a megye

		<p>mag- és perifériális helyzetű térségei között.</p> <p>Indoklás: A kritérium lehetőséget teremt annak vizsgálatára, értékelésére, hogy az adott fejlesztés mennyiben járul hozzá a megyei gazdaság egészének növekedéséhez, a gazdaságfejlesztési fókuszú ITP, ezen keresztül a TOP céljainak, indikátorainak teljesüléséhez.</p>
<p>II.6</p>	<p><u>Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez</u></p>	<p>Alaphelyzet: A munkanélküliségi ráta Békés megyei adatai 2-2,5%-os elmaradással követik az országos trendet. A megye négy nagyobb városának kistérsége (Békéscsaba, Gyula, Szarvas, Orosháza) az elmúlt évtizedben mindvégig az országos és az attól alig elmaradó dél-alföldi átlag körül mozgott. A megye két országhatár menti halmozottan hátrányos helyzetű kistérsége (sarkadi, mezőkovácsházi) az országos átlagnak a kétszeresét jelentő munkanélküliségi rátával jellemezhető. A békési térség kezdetben kedvezőbb és a szeghalmi kezdetben kedvezőtlenebb mutatói e két csoport között az országos átlag másfélszeresénél stabilizálódtak.</p> <p>Illeszkedő megyei program cél (ok):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Versenyképességet javító-, értékalapú-, horizontális gazdaságfejlesztés. 2. Térség-specifikus brandek fejlesztése a megye perifériális helyzetű településein. 3. Társadalmi- gazdasági kohézió erősítése a megye mag- és perifériális helyzetű térségei között. <p>Indoklás: A kritérium lehetőséget nyújt annak vizsgálatára, értékelésére, hogy az adott fejlesztés mennyiben járul hozzá új munkahelyek létrejöttéhez, a foglalkoztatás növeléséhez, a gazdaságfejlesztésre, foglalkoztatás növelésre fókuszáló ITP, ezen keresztül a TOP céljainak, indikátorainak teljesüléséhez.</p>
<p>II.7</p>	<p><u>Hozzájárulás a külső természeti hatásokkal szembeni ellenálló képesség erősítéséhez</u></p>	<p>Alaphelyzet: Békés megye területfejlesztési koncepciója, helyzetelemzés munkarészben.</p> <p>Illeszkedő megyei program cél (ok):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Versenyképességet javító-, értékalapú-, horizontális gazdaságfejlesztés. 2. Térség-specifikus brandek fejlesztése a megye perifériális helyzetű településein. 4. Természeti és épített értékek, a szellemi és kulturális örökség megóvása, alkotó innovatív fenntartható továbbfejlesztése. <p>Indoklás: Szükséges az ésszerű, beosztó gazdálkodás a nem megújuló természeti erőforrásokkal, a fenntartható hozamon alapuló gazdálkodás a megújuló erőforrásokkal, az üvegház hatású gázok kibocsátásának csökkentése. Az energiahatékonyság területén elfogadott követelményeknek meg kell felelni. Mindezeknek a szempontoknak, mint horizontális elveknek való megfelelés vizsgálatára értékelésre alkalmas a kritérium bevezetése.</p>

Békéscsaba, 2015. február 27.

 .....
 Békés Megyei Közgyűlés Elnöke

